

Nous referents per a un nou entorn

Espais reals, espais virtuals.

Quan volem fer un viatge, sabem perfectament on buscar i trobar informació sobre el país o regió on volem arribar, també on comprar els bitllets, com triar un hotel... També tenim recursos per localitzar el port, l'aeroport, l'estació de tren o el camí que farem amb cotxe o amb bicicleta. Un cop arribats al nostre destí de viatge, sabem orientar-nos, localitzar i triar els llocs que ens interessin i, davant d'algun imprevist, amb l'ajut de plànols, mapes i guies turístiques ens n'anem sortint. Aquesta activitat que fem de forma tan i tan natural i espontània és fruit del gruix d'aprenentatges que hem fet al llarg de la nostra vida i també fruit de l'assaig i error que ens ha anat donant experiència. Però, imagineu per un moment si, de cop, sense cap mena d'aprenentatge, ni cap experimentació ni recurs ens possessin al mig d'un d'aquests llocs. Pobres de nosaltres! Demanaríem ajut al pri-

mer que passés per allí la vora sense saber ni quin país podríem triar i, ben segur, que ens perdríem en les immensitats d'estacions, ports i aeroports!

Apropem-nos a internet, aquest espai virtual que és el nou entorn que tenim a l'abast on podem informar-nos, anar de botigues, llegir un llibre, escoltar música a més de tenir uns espais de trobada, de debat i... quantes coses més que encara ni imaginem. Aquest nou entorn s'està redefinint a una velocitat de vertigen, a diferència de l'entorn real on els canvis no es produeixen tan ràpidament. Internet, encara és un entorn amb problemes legals i de seguretat, on no serveixen les lleis dels països en un «territori» sense fronteres... Ens cal, per tant, com a *ciutadans* d'aquest nou entorn conèixer bé les seves característiques i les estratègies per moure'ns-hi amb tranquil·litat i educar-nos en una acti-

tud oberta i crítica per entendre els canvis que s'hi vagin produint. I, a més, com a *educadors* estem obligats a dominar la metodologia de recerca documental, que fonamentalment consisteix en dotar de caràcter *científic* les diferents fases de la investigació documental perquè el nostre alumnat no es perdi en aquesta immensitat de dades i d'informació que és Internet.

parlem de:

Món del segle XXI, món de rapidesa ... 2

Alfons Cornella

Un calaix de sastre a l'abast de tothom.. 4

Oriol Blancher

Capacitat d'adapta- ció als canvis 5

EP Sant Antoni - EP Caldes
EP Vilanova - EP Granollers

Repensant el model d'EP a Internet 9

Xavier Gilabert

El món del segle XXI, un món de rapidesa

Parlem amb Alfons Cornella

Alfons Cornella (Barcelona, 1958) és llicenciat en física per la Universitat de Barcelona, Master en «Information Resources Management» per la Syracuse University (New York) i Diplomant en Alta Direcció d'Empreses per ESADE. Fundador, president i conseller delegat de la Zero Factory S.L. (Infonomia.com) i professor de Sistemes d'Informació a ESADE.

Des del 95 publica la revista digital extra-net (<http://www.infonomia.com/extranet>), on fa una reflexió constant sobre com les tecnologies digitals canvien les empreses i les professions. Té diferents publicacions.

perspectiva i que no establim diàleg amb els nanos. Parlo des de la teoria. Compte! Sóc conscient que no estic a la trinxera, però em sembla de lògica que comencem a avançar en canvis de paradigma i, en aquest sentit, és important passar de la transferència de coneixements al diàleg crític.

Canvi de perspectiva, d'acord. També canvi de valors?

Aquí tenim molts conflictes. Per mi, la situació ideal seria que l'escola tingués una mescla de tots els valors possibles. Que nois i noies tinguessin interrelació amb diferents valors i la possibilitat de veure que el món és divers i que ells poguessin triar quins valors els són més efectius. Però, que no és el que hem fet tots en el nostre procés d'aprenentatge? Fa una mica de por transmetre la idea que només n'hi ha uns, de valors. De valors n'hi ha molts i hem de donar als nanos l'oportunitat de poder veure amb quin valor s'identifiquen.

Com serà la societat del s XXI?

No ho sabem i per tant és molt difícil de respondre. Serà una societat tremendament ràpida que superarà totes les nostres capacitats de sorprendre'ns i serà cada vegada més difícil que algú, sense la voluntat d'adaptar-s'hi, pugui sobreviure. El món del segle XXI és un món de rapidesa. Un món extraordinàriament dinàmic. Un món tremendament estressant per a qui no sàpiga dominar la rapidesa de l'entorn.

Una nova societat i uns nous problemes?

I tant! Apareixeran nous problemes d'ordre ètic, sorgiran oportunitats de negoci i formes de treball que no podem imaginar. Pensant en l'escola, el problema és el d'adaptació de les velocitats. Qui no estigui immers en tot això, no n'entendrà la veritable significació. Crec que serà un món fascinant, però també amb uns conflictes brutals: diferències entre rics i pobres, entre més intel·ligents i menys intel·ligents, un món molt conflictiu...

Quins canvis hem de preveure o esperar en l'ensenyament.

Vull transmetre una idea: és una qüestió de perspectiva. Em preocupa moltíssim que mirem les coses des de la nostra

Estem en una societat sense valors?

Em sembla que he anat avançant personalment en la direcció que la societat és més intel·ligent que la gent. I que la societat, de manera espontània va desenvolupant els seus valors. Resulta, que apareix el maig del 68 que canvia uns quants valors. Ara, també està apareixent el moviment antimundialització de Seattle que està desenvolupant uns altres valors. Tu pots planificar, però la societat reacciona de manera espontània i l'evolució espontània de la societat és molt intel·ligent.

I fenòmens com el del «Gran Hermano»?

D'acord, però com reacciona la societat? Són coses que no queden. Són elements que

apareixen en una trajectòria però que no tenen un impacte definitiu.

Mòbil, internet, consoles... ús o abús?

Des d'on mires el problema? La utilització de les màquines per part dels nanos moltes vegades es veu amb terror per les hores que hi dediquen, perquè perden el temps i perquè es pensa que llegir és millor. Potser, amb la màquina, aquell noi o noia està estimulant el seu còrtex visual d'una forma que, després, per la societat que vindrà, que serà bàsicament d'imatges, estarà més ben preparat. I no em posaré neuròtic pensant que aquestes màquines són un instrument del diable –perquè no ho són– i, perquè el futur d'aquestes persones està molt relacionat amb això. Ep! També és important que puguin llegir un conte.

Cap a on orientar els esforços?

Hem d'avançar moltíssim en el *com* hem d'ensenyar i no quedar-nos en *què* hem d'ensenyar. En el tema de valors és exactament el mateix, perquè una cosa és intentar transmetre valors i l'altra demostrar-los. Jo, de tots els meus mestres, recordo aquells que em van transmetre passió per aprendre, que em van considerar una persona i no un mer alumne allà assegut en una taula. De tot el mostrar que tens al davant, acabes escollint el que t'és més atractiu vitalment. L'important, també, és veure possibilitats diferents. Ens hi hauríem de posar a pensar moltíssim.

Però l'escola que tenim...?

És fonamental donar capacitat a les escoles per experimentar. Amb uns programes definits i tancats, com els que tenim, això és impossible! Estem anul·lant la capacitat de l'escola. Escolta'm, el professional que ha d'explicar coses no té capacitat per definir què ha d'explicar? Aquesta persona ha de tenir possibilitats d'experimentar.

Planteges una qüestió ben de fons: què han d'aprendre els alumnes?

Aprendran molt més si poden entendre la Play Station com una meravella de la tècnica o obrir un Furbby i entendre que el processador que conté l'ha pensat algú que ha estudiat física. Potser no cal l'examen de final de curs. Per què no els avaluem d'una altra manera? Un examen mesura el que no saps i no el que saps. És l'eina més maliciosa que hem creat en l'ensenyament.

L'escola que tenim no lliga en aquest escenari social.

Fixa't, és una paradoxa. Estem dient que la societat digital és una societat de creativitat i d'innovació i, justament, l'estament que genera les persones que nodriran aquesta societat està absolutament estandaritzat i burocratitzat, ja em diràs! Aquesta transformació s'ha de fer dia a dia i des de l'escola però, hi ha d'haver-hi polítiques que ho permetin perquè sinó, la innovació no és possible.

Quin perfil d'educador imagines?

Guia és la paraula fonamental. El docent ha de ser discriminador de qualitat. Jo m'imagino en una classe dient: «avui estudiarem els mars» i immediatament oferir un lloc a internet on puguin anar a mirar oceanografia, unes preguntes concretes i un treball en grups per donar-hi resposta i jo, mestre, educador, ensenyant serveixo per dir: això val la pena! No us enredeu per aquí, que perdeu el temps... Per tant, l'educador té una feina, fonamentalment, d'orientació.

I perquè sigui així, què ha de passar?

Aquí hi ha una important feina interna de l'escola. Tenim un gran buit quan considerem que l'escola és un lloc on aprenen els alumnes. L'escola és un lloc on s'aprèn siguin alumnes, siguin professors. És un lloc on aprenem tots.

Amb les frases «Jugo i existeixo», «desaprenc, i existeixo», què vols dir?

Mai no diré que el que sé és tot el que he de saber. És fonamental que em vagi desfent de coses que ja han quedat obsoletes. Desaprendre em porta a una situació de provisionalitat i em permet fer aparèixer coses noves i acceptar que qualsevol et pot fer desaprendre i no tothom ho pot fer, això! D'altra banda, cal dir que jugar és experimentar. Què fa un matemàtic quan mou equacions? I un químic?... Simplement, juguen. És ben bé això! Fent combinatòria hi ha un plaer, per tant, juguen. I en aquest cas, d'això en diem ciència. La idea de pluralitat, aquí, és fonamental. Si l'escola pogués, en tot el seu procés formatiu, aconseguir que els alumnes entenguessin això tindríem una societat tremendament avançada.

hi pensem?

Noves tecnologies, noves metodologies

Donar un pas endavant per atrapar el futur.

Què aporten de bo les TIC i quins perills socials s'anuncien?

Les TIC suposen, abans que res, un gran canvi metodològic per a l'escola. No és fàcil entrar en aquest canvi, però no podem, per comoditat o per por, no afrontar aquesta nova manera de fer. En el nostre entorn, qualsevol petita empresa compta amb un ordinador com a mínim, i ens costaria imaginar-nos un banc sense potents sistemes informàtics, o bé qualsevol mitjà de comunicació que funcionés només amb paper i llapis. Que diferents sectors econòmics utilitzin les TIC ja és prou motiu perquè el sistema educatiu es plantegi d'incorporar-les, però, a més, aporten una especificitat per al món de l'educació si

sabem incorporar-les amb criteri. Sabem, però, que no totes les escoles –no tant al nostre país com en d'altres indrets– hi tenen accés i, això, les posa en una situació de desigualtat que no fa més que augmentar les diferències entre països. De fa anys, que un grup d'educadors de Catalunya està treballant amb companys d'altres països per tal d'aconseguir una difusió de les telecomunicacions –fins i tot en els indrets més pobres– i per intentar fer una contribució significativa al benestar del planeta i dels seus habitants a partir del treball amb projectes telemàtics. Si hi esteu interessats us convido a visitar el web de I*EARN-Pangea <http://www.pangea.org/iearn/>

Narcís Vives

Fundador xarxa telemàtica internacional I*EARN

espiell

Un calaix de sastre a l'abast de tothom

Virtuts i defectes d'un inquilí ficat a casa.

Heu conduït mai un esportiu pel circuit de Mònaco, una moto dels anys 30, un F-14, o un planejador silenciosos? Ara, tot això i molt més és a l'abast d'un simple disc òptic que els nostres fills i alumnes, destrament, manipulen com qui enganxa un segell. La proliferació de video-consoles ens ha portat cap a un nou tipus d'eina lúdica i de relació que si bé pot resultar en alguns aspectes moralment recriminable també té la seva potencialitat didàctica.

Tria i remena: *violència, creativitat, consumisme, realisme, omnipotència, fantasia, solitud, imaginació, addicció, estratègia, epilèpsia, diàleg, agressivitat, competitivitat, intolerància, companyerisme, simplicitat, psicomotricitat fina, animisme, orientació espacial, revenja...* de tots aquests qualificatius en pots disposar per descriure el que pot arribar a fer un video-

joc. Depèn, en bona mesura, de nosaltres que sapiguem donar als nostres fills la possibilitat de gaudir de la potencialitat que ofereixen les noves tecnologies, amb la cura i respecte que mereix una eina amb totes aquestes capacitats.

No es tracta de fer un rànquing de jocs bons i dolents sinó de donar un toc d'alerta per obrir els ulls i pensar-hi un xic, ser conscients que, ben informats, podem gaudir de possibilitats de disseny, de creativitat, d'imaginació i de realisme, de tecnologia i d'imatge que són molt propers a la vivència cultural dels nens i joves, però que alhora, hem de vetllar per potenciar una visió més respectuosa cap a les persones, que primi les relacions per damunt de l'egoisme, la conservació per damunt de la destrucció o l'austeritat per damunt de l'opulència.

Oriol Blancher - EP Balmes

Capacitat d'adaptació a la rapidesa dels canvis

internet
i educació

Sense perdre la utopia.

LES CIÈNCIES EXPERIMENTALS EN UN PROJECTE MULTIMÈDIA

Xavier Muñoz i equip - EP Sant Antoni

A la nostra societat la informació s'actualitza constantment i l'ús de les tecnologies de la informació i la capacitat de moure's entre diferents llengües i cultures sembla ser el requisit imprescindible per poder-hi accedir i on la capacitat d'aprendre i la flexibilitat laboral són característiques cada cop més valorades. Diríem que la tan anomenada societat de la informació ha de canviar tots els patrons als quals hem estat habituats: món del treball, oci, política, ciència... però, i l'escola? què hem de fer amb l'escola i quin ha de ser el seu objectiu?

De fet, l'escola que hi vulgui donar resposta ha de poder preparar individus capaços de dur a terme autoaprenentatges, d'utilitzar les eines al seu abast per *obtenir, filtrar i processar la informació*; individus crítics, dotats de prou flexibilitat i recursos com per moure's en aquest món tan canviant. Una escola no basada en l'acumulació de coneixements, sinó en la seva selecció i estructuració. Conclusió: *Nihil novum sub solem*. Però, la nova escola és la mateixa de sempre, només canvien les eines. Fa 2.400 anys, Sòcrates i la seva maièutica marcaren el camí d'un ensenyament on l'alumne elabora els seus aprenentatges, a mitjan segle XX, Bruner, Ausubel o Piaget indaguen els mecanismes de creació i assimilació de nous coneixements en el marc del constructivisme; la directriu, sempre la mateixa: l'alumne ha de ser el protagonista tant a l'ombra d'una alzina como davant d'una pantalla d'ordinador. *Caps ben estructurats, i no pas ben plens*, ja ho deia Montaigne al s. XVI.

Tenir l'alumne com a eix de tot el procés, sense perdre mai de vista tot això és integrar noves eines: navegadors, processadors de text, fulls de càlcul, bases de dades, incorporació d'altres llengües... i fer que l'aprenentatge sigui prou lúdic i motivador com poden ser-ho d'altres activitats que els nois i noies d'avui tenen al seu abast.

I és des d'aquesta perspectiva constructivista que un equip de professors i professores de la nostra escola ha elaborat, en col·laboració amb l'Institut Universitari de l'Àudiovisual de la Universitat Pompeu Fabra, Planeta Actimèdia i el Programa d'Informàtica Educativa del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, un conjunt de materials informàtics per treballar les ciències experimentals a 1r d'ESO inclòs en el projecte ARGO, que pretén la incorporació de les noves tecnologies de la informació a l'aula. Està previst d'arribar a cobrir la totalitat de l'etapa.

Seguint l'enfocament donat per Driver, cadascun dels mòduls s'estructura en cinc fases: *organitzadors previs; obtenció d'informació; exposició; aplicació; avaluació*.

Les activitats o nodes queden emmarcats en una d'aquestes fases –la seva seqüència n'és el procés d'ensenyament-aprenentatge–. Els nodes poden ser:

Nodes interactius: aquells on l'alumne pot interactuar amb l'ordinador per obtenir uns resultats o dur a terme una autoavaluació.

Nodes no interactius: es basen en textos, il·lustracions, fotografies, animacions... que aporten informació a l'alumnat aprofitant tots els recursos que un sistema multimèdia ofereix. També hi trobarem guions de pràctiques de laboratori, propostes de debat, jocs de rol..., tots aquells elements que comportin una relació i un treball cooperatiu.

**internet
i educació**

Activitats d'extensió: representen plataformes en les quals, d'una manera més o menys guiada, presenten a l'alumnat una finestra oberta al món, perquè pugui explorar nous elements del tema en qüestió, i obtenir-ne o ampliar-ne la informació.

L'atenció a la diversitat es materialitza en tres itineraris de tipus incloent, anomenats bàsic, ampliat i complet.

L'itinerari bàsic inclou totes aquelles activitats que tracten els continguts mínims de la unitat i que tots els alumnes hauran de treballar. Representen el nucli d'aprenentatges comú a tota la classe. Per a l'alumnat més avançat, i/o més interessat, hi ha *les activitats d'ampliació*, d'un nivell més elevat i que poden requerir coneixements d'altres àrees. Moltes vegades, aquestes activitats de tipus C deixaran portes obertes a enllaços externs, on l'alumnat pot continuar autònomament el seu aprenentatge.

Aquesta estructuració en itineraris diferenciats hauria de generar una dinàmica d'aula especial.

Tots els mòduls s'inicien amb un seguit d'activitats comunes a la totalitat de l'alumnat, que es projecten amb un canó de vídeo. Finalment, un mapa conceptual, desplegable i interactiu del mòdul, situarà l'alumnat en el marc del que serà el seu aprenentatge. A partir d'aquest moment, cada alumne, o grup d'alumnes, rep el seu itinerari, assignat pel professor, segons el que aquest hagi detectat a les proves de conceptes previs, i comença un treball autònom, sobre el qual els alumnes generaran la seva pròpia dinàmica, produint material i realitzant experiències i, cadascun, al seu propi ritme.

Al final de la unitat, tots els alumnes, amb el mapa conceptual del tema tractat, es troben per dur a terme una reflexió sobre la feina feta.

Evidentment, totes aquestes dinàmiques fan que el paper del professor canviï i deixi de ser la font del saber, aquell qui té resposta a totes les preguntes, per convertir-se en una ajuda i un guia. Cada cop serà més difícil de disposar de tota la informació, i cada cop es fa més necessària l'organització dels aprenentatges. En aquesta nova dinàmica, el temps del docent queda alliberat per fer diagnòstic i tractar més acuradament els alumnes amb dificultats especials, per suggerir vies d'aprofundiment als qui tenen més facilitat, o per dinamitzar l'ambient generat a l'aula... Tasques, totes elles, exclusives dels professionals de l'ensenyament.

Aquest material va començar a experimentar-se el desembre passat a les nostres aules, en format de crèdit variable, amb un grup de 18 alumnes de 1r d'ESO. El desenvolupament d'aquesta experiència haurà de ser analitzat i valorat amb deteniment, i els seus resultats portaran, amb tota seguretat, modificacions per arribar a un nou plantejament del treball a l'aula de ciències. Podem assegurar que la motivació i les ganes de fer, d'investigar i d'aprendre són presents i ben presents tant per a l'alumnat com per al professorat responsable. Aquest crèdit juntament amb els altres realitzats dins del projecte Argo, ara per ara només estan disponibles per als experimentadors, en breu ho estaran a la web de la xtec (www.xtec.es).

DINAMITZACIÓ DE LA WEB DE L'ESCOLA

Gregori Martínez - EP Caldes

A l'inici del curs 1999-2000 ens vam plantejar realitzar la pàgina Web de l'escola. Havíem fet un curs de formació de disseny de Webs, on vam veure, en aquest mitjà, una nova manera de fer arribar a tota la comunitat educativa aquelles informacions que poguessin ser d'utilitat. Plantegem webs amb els següents continguts:

- a) *Una secció d'informació:* els estudis impartits, l'organigrama de l'escola, els serveis, les activitats complementàries, les activitats extraescolars organitzades pels pares i l'escola o, fins i tot, algunes parts fixes, com la història de l'escola i el seu Caràcter Propi.

- b) *Una secció d'activitats*: xerrades, festes, curssets..., actualitzades de manera habitual. Aquesta secció ocupa actualment la part central i el fet que es renovi contínuament fa que la pàgina tingui un interès especial.
- c) *Uns espais de caràcter monogràfic*:
- Les sortides de final d'ESO i de Batxillerat, amb adreces i informacions relatives a futurs estudis.
 - Un àlbum fotogràfic que conté un arxiu del curs anterior i de l'actual. Aquesta secció desperta curiositat entre pares i alumnes i fa que la pàgina tingui més visites.
 - El calendari d'activitats que s'actualitza amb una periodicitat mensual.
- d) Un apartat, anomenat Links (enllaços), servirà de vincle amb aquells recursos que poden ser útils a nivell d'educació, premsa, cercadors i altres.

Al llarg d'aquest any i mig, l'aspecte de la nostra pàgina ha anat evolucionant. Per una banda integrant en la seva imatge els colors i el logo de l'Escola Pia de Catalunya i, per l'altra, fent ús dels nous programes que dissenyen webs (Frontpage, Dreamweaver, Flash, Swish...) i amb els que hem anat experimentant.

Les novetats s'actualitzen utilitzant un senzill programa d'FTP, el CuteFTP i es penjen al servidor epcat.net de l'Escola Pia de Catalunya.

La web disposa d'un indret per comunicar-se amb l'escola a través del correu electrònic i un comptador per conèixer el nombre de visitants.

En aquests moments, comptem amb la participació dels alumnes de secundària, que comencen a fer les seves webs i les anem introduint en una nova secció que anomenem "Les webs dels alumnes".

A fi que la pàgina faci la seva funció és important la difusió de l'adreça, que la gent la conegui i, sobretot, que sigui dinàmica, que canviï la informació d'una manera habitual i, fins i tot, el seu aspecte adaptant-se a l'època de l'any: Nadal, Carnestoltes... Personalment crec, però, que cal tenir cura de la imatge de la pàgina; sense oblidar, però, que el contingut és el més important i que la pàgina ha de ser àgil i útil més que atractiva. Si actualment l'ús d'Internet és quasi generalitzat en aquest nou mil·lenni, es farà imprescindible; per tant, cal no adormir-se i no perdre el tren de les noves tecnologies.

Us convidem que visiteu la nostra pàgina (www.epcat.net/Caldes) i, per a aquells que estigueu en la fase de creació de pàgines webs, estem oberts a compartir experiències i a aprendre junts.

internet
i educació

LA RECERCA, CONTINGUT D'APRENTATGE

S. Florido i M. Pagès - EP Vilanova

A les noves generacions no els costa de posar-se en contacte amb la tecnologia de la informació, millor dit, els entusiasma la idea d'estar dins la xarxa i navegar sense parar. Només els cal una paraula, un fet o una idea per tenir l'*excusa* d'arribar a casa i posar-se davant la pantalla de l'ordinador. Hi ha alumnes que, de ben petits, són veritables experts en la búsqueda de qualsevol tema. Saben trobar-ho tot... només els cal anar posant adreces... Gairebé ho fan de forma compulsiva, és com fer *zapping* davant la televisió. El fet és que, quan se'ls demana que busquin informació d'alguna cosa, el primer que els ve al cap és INTERNET.

És veritat que saben que hi ha d'altres fonts d'informació, però et diuen: «és tan ràpid! et connectes, tecleges la paraula clau... cliques... i... Ja està!»

Fins aquí tot està bé, però el pitjor és que aviat tenen la feina feta, contents de tenir una quantitat considerable de pàgines que els detallen tot allò –i més– que buscaven i, només, els cal donar l'ordre a la impressora per esperar, tranquil·lament, que la màquina faci la feina i, ja ho tenen! no saben ben bé què però, l'endemà arriben orgullosos a l'escola i, tot deixant-ho a sobre la taula, diuen: «aquí hi ha el que ens vas demanar...». Quin horror fa, veure que ni tan sols s'ho han llegit una vegada i que creuen que, aquí, s'ha acabat la feina.

**internet
i educació**

Amb tot, caldria no passar per alt un altre problema: saber fer una búsqueda selectiva d'informació, saber destriar la informació rellevant d'aquella altra poc fiable, o poc important. Molts alumnes agafen, sense cap criteri, la primera informació que els arriba, simplement per comoditat.

Voldríem anar trobant resposta a diferents interrogants: com podem ajudar l'alumnat a ser un buscador competent? com tenir criteri de selecció? com saber llegir, contrastar...?

La resposta només pot ser en ensenyar l'alumnat a ser *crític* davant la informació que prové de la xarxa que, com és sabut, a vegades pot ser perillosa, amb documents no recomanables, mediocres, insubstancials i, fins i tot, avorrits o desfasats.

És bo d'aprofitar la tecnologia de la informació que ens ofereix el nostre temps, una tecnologia que ens permetrà d'anar endavant...!

PARTICIPACIÓ EN PROJECTES TELEMÀTICS

Pau Córdoba - EP Granollers

La Carla, tutora de 6è, s'ha decidit a participar amb els seus alumnes en un projecte telemàtic: realitzar un conte conjuntament amb grups d'altres escoles i poblacions. A la classe n'han d'escriure un fragment i fer-hi un dibuix, enviar-lo al coordinador del projecte, seguir el desenvolupament de la narració i escriure un final alternatiu... El seu grup està força emocionat, ja que la

Carla els ha dit que, al final, el conte sortirà a Internet i es podrà llegir arreu del món. Així que han decidit fer-ho el millor possible!

QUÈ SÓN ELS PROJECTES TELEMÀTICS?

Tot i que cada projecte té característiques diferenciades, podem definir-los com un seguit d'activitats escolars, d'intercanvi i de cooperació, que tenen com a mitjà de comunicació les noves tecnologies i, molt especialment, Internet.

Internet motiva fortament l'alumnat, però cal destacar, com a valors afegits, la cooperació, la pràctica de situacions comunicatives, el treball en grup, el foment de la responsabilitat, la reflexió sobre el nostre treball... a banda dels que, per la tipologia del projecte, esdevinguin aprenentatges més puraments «curriculars». També els fa veure que internet és alguna cosa més que una gran mediateca, o un munt de canals de xat: és una eina que ens permet treballar plegats malgrat la distància.

En aquests projectes, allò que fem a l'aula transcendeix, té una nova dimensió. Els treballs, textos i dibuixos que elaboren els alumnes són llegits, debatuts i, moltes vegades, contrastats per altres nois i noies que esdevenen companys de treball sense conèixer-se i, en algunes ocasions, amics.

Com educadors, hem de donar resposta a les inquietuds dels alumnes, i això esdevé el millor fruit del projecte. Les situacions educatives sovintegen: des de veure si estem satisfets de la nostra aportació fins a comprovar que la nostra fabulosa idea sobre l'argument ha estat aparcada davant de l'escrit d'un altre grup, passant per la descoberta de les faltes d'ortografia o de veure que algú es desentén del projecte...

Hi ha projectes que es realitzen al llarg de tot el curs escolar i d'altres que són més puntuals. El nivell de compromís depèn de les característiques del projecte.

A Internet abunden els llocs on trobar projectes de tot tipus i temes. Podeu iniciar la recerca per les web de: *pie, xarsec, patinet, iearn, lacenet...*

La Carla està satisfeta. Tot i que ha hagut de dedicar-li al projecte 5 o 6 sessions de classe, i alguna assemblea, ha valgut la pena. Els seus alumnes han gaudit força escrivint, llegint, dibuixant..., fins i tot aquells a qui es fa difícil motivar sembla que han treballat de gust!

Repensant el model d'Escola Pia a Internet

per millorar

Una pàgina, una eina, un servei...

Diàriament surten, a molts mitjans, referències continuades a Internet i a les expectatives que dona i obre tant en l'àmbit empresarial com al personal.

Totes les empreses, institucions i organitzacions estan definint i/o redefinint el seu model empresarial o institucional per adaptar-lo a les canviants necessitats de la societat. Aquestes mateixes empreses també han de trobar el seu model a Internet, han de veure com la xarxa pot millorar la seva activitat ajudant-los a aconseguir els seus objectius, o com els permet d'aconseguir-ne de nous i, per tant, han de repensar-se la seva presència a Internet.

L'Escola Pia de Catalunya, i cadascuna de les escoles del col·lectiu, també està en fase de repensar i redefinir el seu model a Internet, fonamentalment per aprofitar les possibilitats que dona la xarxa i millorar els àmbits de gestió, d'organització, de comunicació i d'aprenentatges.

L'objectiu és anar ampliant els espais restringits de la web (ara accessibles, només, per a equips directius i personal d'administració i secretaria) a tot el personal de l'escola i, en un futur, a tots els alumnes i pares, conferint el que s'anomena una *intranet*. En aquests espais restringits de la web, s'hi accedeix mitjançant un identificador i una paraula de pas. Aquest tipus d'accés permet personalitzar un entorn en funció de si s'és docent, persona de l'administració o serveis o, si s'és un alumne o un pare/mare.

La idea és que, a partir de l'entrada a la Intranet, hi hagi uns espais comuns a tota l'Escola Pia de Catalunya i un espai específic de cada escola.

A l'espai comú hi haurà eines i serveis d'utilitat general com són:

WebMail: permet gestionar la bústia de correu electrònic a partir d'una pàgina web i des de qualsevol ordinador que accedeix a Internet. Aquest servei és especialment útil per a totes aquelles persones que no

tenen un ordinador fix per a ells i evita la necessitat de configurar un programa en un ordinador per llegir el correu..

Calendari: el calendari de les accions comunes així com el calendari de les accions que es fan a les escoles i que estan obertes a tot el col·lectiu.

Recursos educatius: pàgina amb una selecció permanentment actualitzada dels recursos educatius que hi ha a Internet. Aquesta pàgina s'actualitzarà a partir de les mediateques de les escoles.

Cartellera: un espai amb informacions d'interès general per als diferents col·lectius.

Accions de formació: també estem estudiant la possibilitat d'incloure aspectes de la formació comuna a Internet de forma que la informació i la formació puguin arribar a un nombre més gran de persones del nostre col·lectiu.

A mig termini, també anirem incorporant els aspectes propis de la gestió a la xarxa, això vol dir anar posant serveis que ara oferim per finestreta.

De cara al professorat, contemplarem la possibilitat d'entrar les qualificacions dels alumnes, obtenir llistes...; i per als pares i/o per als alumnes que puguin veure l'expedient acadèmic...

Aquest espai comú s'ha de complementar amb els espais web de les escoles que han d'anar passant de ser espais exclusivament informatius a convertir-se en un entorn facilitador de recursos que ajudin l'aprenentatge dels alumnes (hi ha projectes molt interessants a diferents escoles).

Això pot passar, per exemple, per oferir per als diferents crèdits de secundària i postobligatoris els materials complementaris del crèdit, materials d'ampliació o reforç per mitjà de la xarxa.

Entenent, com deia a l'inici, que aquest és un entorn molt canviant, caldrà estar atent per poder anar adaptant els serveis que oferirem tant a la web com a la Intranet a les noves necessitats que puguin sorgir.

Xavier Gilabert - Equip de Gestió

IGUALADA**CONCURS LITERARI**

L'escola s'ha inscrit al VI Concurs Literari d'àmbit nacional "El gust per la lectura", destinat a alumnes d'ensenyament secundari. Sota la direcció del professor Xavier Pedraza, els alumnes de batxillerat duran a terme un treball literari amb el títol genèric de "Poema de la rosa als llavis", que concorrerà a aquest concurs. Potser convidem a Erate o ses germanes Cal·líope i Euterpe a donar un tomb per l'Anoia, que tot ajuda!

SANT ANTONI**CELEBRACIÓ DE LA DIADA DE SANT ANTONI**

Una vegada més hem celebrat el patró de l'escola i del barri, Sant Antoni, amb la festa tan nostrada i tradicional: benedicció dels Tres Tombs, amb la presència dels més petits de l'escola que, bocabadats al veure el pas dels cavalls, han gaudit d'allò més. A la tarda, el mateix Sant Antoni els ha convidat a fer els Tres Tombs pel pati de l'escola, acompanyats dels gegantons i de la música dels grallers. Els més grans han muntat diverses activitats, entre les que destaquem la col·laboració d'un grup d'alumnes de batxillerat que han explicat contes als més petits. Diverses activitats han marcat la jornada per tota la resta de l'alumnat.

TERRASSA**CONVOCADA UNA NOVA EDICIÓ DELS PREMIS CALASSANÇ**

Dijous 19 de gener va ser convocada la dotzena edició del Certamen Cultural «Premis Calassanç» de la ciutat de Terrassa, que organitza l'escola.

En aquest certamen poden participar tots els habitants de Catalunya majors de 18 anys i les modalitats són: Prosa, Poesia i Pintura.

A les modalitats de Prosa i Poesia el tema haurà d'estar relacionat amb aspectes del món infantil o la joventut. En la modalitat Pintura el tema és lliure.

Les bases es poden sol·licitar a la Secretaria de l'Escola, Telèfon 93 788 54 50.

CONTES A LA MEDIATECA

L'activitat «Contes a la Mediateca» s'està transformant ja en una tradició a l'escola. Cada primer dimecres de mes, a partir de les 5,15 de la tarda, són molts els nens i nenes, i també pares i mares d'alumnes, que s'apleguen per passar un moment agradable escoltant contes.

Els relators són de diversa procedència, tant professionals d'aquest món com alumnes i pares d'alumnes. Un exemple és el d'aquest mes: Lola Tomàs, mare d'en Josep Ramon, alumne

de P3, que ens va contar la història dels «tres porquets» i d'altres contes, amb una qualitat expressiva que va atreure i mantenir l'atenció de grans i petits.

ESCOLA TALLER**"LA TORRE DE CAN COLAPI"**

L'Escola Taller destinada a la rehabilitació de la façana principal i la torre de l'edifici de l'escola ja està en funcionament. El seu nom oficial és «Escola Taller la Torre de Can Colapi». En aquesta escola taller, integrada en el programa de Formació i Inserció del Departament de Treball, els participants es prepararan en l'aprenentatge de feines pròpies de construcció així com en l'aprenentatge de tasques de fusteria, amb una durada del projecte de 24 mesos. L'Escola Taller va ser inaugurada fa un parell de setmanes en un acte presidit pel director de l'escola, pel responsable del departament Escola-Treball de l'Escola Pia de Catalunya, Ricard Coma, i pel director de l'Escola Taller, Carles Gómez.

INSTITUCIÓ**PREMIS CIRIT**

Al premi CIRIT anunciat el mes passat, atorgat a l'escola d'Olot, n'hi hem d'afegir dos més, concedits a alumnes dels nostres col·legis de Calella i d'Igualada.

L'Escola Pia de Calella ha obtingut un premi CIRIT per segon any consecutiu. La guardonada ha estat, l'ara l'exalumna de batxillerat, Anna Casas que va presentar un treball de l'àmbit tecnològic titulat: «El rellotge digital». Al col·legi d'Igualada, l'Albert Rosich i Salgado, exalumne enguany i actualment alumne universitari a la UB va rebre el guardó pel seu treball «Determinació de l'índex de color planetari per mètode fotogràfic (B-V)», que portà a terme durant els seus estudis de 2n de batxillerat al nostre centre.

Tal i com comentàrem el mes passat amb en Miquel Soler, d'Olot, la nostra sincera enhorabona als joves investigadors.

L'ESCAC I LA FUNDACIÓ**"EDUCACIÓ SOLIDÀRIA"**

Els primers dies de desembre passat, dos antics alumnes de l'ESCAC de Sarrí van viatjar al Senegal per enregistrar imatges per a la confecció de material de suport en vídeo per a la Fundació «Educació Solidària».

NOTES NECROLÒGIQUES

El 23 de desembre morí a Morella el pare del P. Joaquim Querol. La nit del 3 al 4 de gener, a Balaguer, hi va morir sobtadament la mare del P. Pere Biel. El mateix dia morí també el pare

JORNADA PEDAGÒGICA COMPARTIR X APRENDRE

Encara que sembli que la Jornada Pedagògica queda lluny –ull al canvi de data en el calendari!– (Sarrià, 21 d'abril), és bo d'anar-ne tenint notícia i més per les característiques de la proposta d'aquest any. Sempre hem pensat la Jornada Pedagògica com un espai de reflexió, que ha d'anar d'acord i al servei dels objectius comuns de treball, i/o de les necessitats de formació adreçada al col·lectiu de docents de les nostres escoles. També hem entès que ens ofereix l'oportunitat de conèixer diferents escoles, de retrobar companys, de compartir experiències, de saber directrius institucionals, de..., en definitiva, de tot allò que en podríem anomenar *clima institucional*. I és per tot això que el propi «disseny» de la Jornada ha de poder-se adaptar a aquestes voluntats i necessitats.

La Jornada Pedagògica d'enguany l'hem pensada com una fira d'experiències d'aula on quedi clar que l'alumne és part activa en el procés d'ensenyament-aprenentatge, experiències concretes treballades a les escoles, de diferents etapes i àrees del currículum.

És cert que el protagonista de tot allò que presentarem ha de ser l'alumne, però no podem obviar que això és possible, sobretot, gràcies a tots els docents que treballem de manera directa amb ells i que sou els qui feu possible que la voluntat d'un treball per als alumnes i amb els alumnes esdevingui real i concreta.

Les reflexions sobre la nostra feina, la concreció de les directrius que han d'orientar el treball són necessàries, les hem de fer perquè, de la reflexió, n'ha de sorgir la manera, però també és bo poder mirar, conèixer i saber que, allò que sovint ens diem, és factible de ser portat a la pràctica diària de l'aula i que no roman, únicament, en els papers.

Una Jornada, la d'enguany, que pretén oferir un espai d'intercanvi, facilitant, alhora, un coneixement més profund i que avançant en el sentiment de treballar tots en un projecte comú, col·lectiu i compartit.

Ramon Francolí - Secretari General

del Sr. Josep Julià, antic director gerent de Sitges i Vilanova. A tots ells els acompanyem en el sentiment.

ORDENACIÓ D'UN PARE ESCOLAPI

A Zinguinchor (Senegal), el dia 28 de desembre, fou ordenat sacerdot l'escolapi senegalès Jérôme Babène, que treballa a l'escola de Sam-Sam, a la rodalia de Dakar.

ELS REIS MAGS SÓN ESCOLAPIS

O així sembla ser! Hem sabut que la nit de reis, va tenir cares conegudes en diferents poblacions. Curiosament, recordaven cares ben familiars dins del Secretariat.

A Sabadell i a Moià el rei Gaspar ofería una forta semblança amb en Joan Vila i en Marian Baqués, respectivament, mentre que a Sant Antoni, el rei Melcior evocava singularment el P. Lluís Ferré. Tots coincideixen en què fou una experiència extraordinària i inolvidable. Caldria veure si amb la influència que tenim ens porten tot allò que hem demanat.

ASSEMBLEA GENERAL DE LA FEDERACIÓ D'AMPAS

Dissabte 27 de gener s'ha dut a terme a l'escola de Vilanova l'Assemblea General Ordinària de la federació d'AMPAS. Després de les salutacions i informes de rigor, es debaté el seguiment econòmic, la possible incorporació de noves vocalies i el seguiment dels objectius del curs i la proposta i assumpció de nous objectius.

**El proper número anirà dedicat a
«LA RESOLUCIÓ DELS CONFLICTES».**

Endoll@ts a connexió.com o enganxats a la teranyina

L'educació passa per internet i per altres multimèdia?

Temps era temps ens faxejàvem; avui ens enviem e-mail's.

Això de l'electrònica —més concretament, de la microelectrònica (més petit, més potent, més barat)— sembla que no té aturador. Ja no érem gaire petits quan l'arribada d'un fax amb imatges era una novetat i un avanç espectacular. I ara ja ens comença a semblar normal connectar-se a «la xarxa» per cercar qualsevol cosa. O realitzar presentacions amb ús de recursos multimèdia, que cada dia ens sorprenen més perquè ens en surten de nous.

I, de fet, si tenim temps i connexió plana (situació de la butxaca després del procés!) podem passar de la pàgina web de la institució més secreta a la de qualsevol web personalitzada. O del ple domini de l'anglès a una botiga virtual (que tampoc no ens atendran en català).

Diuen que les noves tecnologies de la informació i de les telecomunicacions fan emergir un nou espai social —el tercer entorn— diferent dels entorns naturals i dels urbans. Potser per això tantes lluites per implantar-se (= fer negoci) en les noves opcions; potser també per això, tanta predilecció per captar usuaris cada vegada més joves (clients més inconscients i per més anys).

I l'escola, què? Doncs, petit reflex com és de la societat, viu immersa en la tensió que suposa la fractura entre el galopant desenvolupament tecnològic i el feble i indecís progrés social; o, dit altrament, el contrast entre viure en la tecnologia del segle XXI amb moltes estructures socials del XIX o de principis del XX.

És aquesta una de les interpretacions de l'empantagament que vivim o sentim quan intentem navegar per Internet? (Per cert, un amic, entès en la temàtica, m'assegura que si ara Jesús hagués d'escollir el deixeble predilecte, el triaria informàtic i li proposaria deixar les xarxes pescadores d'homes per fer-lo alliberador de les persones).

Tanmateix, a nosaltres, senzills docents que creiem en el creixement de les persones,

sempre ens queda un recurs interessant: imaginar darrera de cada pantalla un home o una dona que treballa i que lluita, que progressa i que es vol comunicar més i millor. Seria com l'altra cara d'Internet!

Zum-zum

agenda

febrer 2001

- 2. CEP-1, de 4 a 6.
- 5. Formació sobre el Caràcter Propi (2ª tanda), de 10 a 1, a l'Espai XXI
Formació multimèdia a l'ensenyament, de 9 a 2, a l'Espai XXI (*)
Reunió de coordinadors de pastoral, de 2/4 de 4 a les 6
- 7. Formació multimèdia a l'ensenyament, de 9 a 2 i de 3 a 5, a l'Espai XXI (*)
- 8. Xerrada actualització religiosa, de 4 a 2/4 de 6.
Reunió coordinadors FP, de 2/4 de 4 a 6
- 12. CEP-2, de 4 a 6
Reunió Consell Institucions, de 7 a 9 vespre.
- 13. Formació multimèdia a l'ensenyament, de 9 a 2, a l'Espai XXI (*)
- 14. Formació coordinadors de primària: què vol dir aprendre?, de 10 a 5
Formació multimèdia a l'ensenyament, de 9 a 2 i de 3 a 5, a l'Espai XXI (*)
Reunió responsables extraescolars, de 5 a 7
- 16. CEP-1, de 2/4 de 4 a 6
- 21. Formació coordinadors de primària: què vol dir aprendre?, de 10 a 1
Formació multimèdia a l'ensenyament, de 9 a 2 i de 3 a 5, a l'Espai XXI (*)
- 22. Formació multimèdia a l'ensenyament, de 9 a 2, a l'Espai XXI (*)
Formació dels docents de sempre, 10 a 14 h
Reunió responsables PIRMI, de 2/4 de 4 a 6
- 26. CEP-2, de 4 a 6.

març 2001

- 5. CEP-2, de 4 a 6
- 8. Formació administradors, de 10 a 2/4 de 2.
- 9. Formació Caràcter Propi (2a tanda), de 10 a 1h, a l'Espai XXI (*)
- 14. Formació coordinadors de secundària: què vol dir aprendre?, de 10 a 17 h
- 16. CEP-1, de 2/4 de 4 a les 6
- 19. CEP-2, de 4 a 6
- 21. Formació coordinadors de secundària: què vol dir aprendre?, de 10 a 1h.
- 22-25. Saló de l'Ensenyament
- 29. Reunió de mediatecaris, de 10 a 1.

Si no es diu altrament, les activitats col·lectives es realitzaran als locals de l'Equip de Gestió.

(*) Alerta! Canvis respecte al calendari general.

papers

és una publicació del

**SECRETARIAT DE LES
INSTITUCIONS
ESCOLARS
DE L'ESCOLA
PIA DE CATALUNYA**

Ronda de Sant Pau, 80 2n
08001 Barcelona
Tel.: 93 441 00 04
Fax: 93 441 02 87

e-mail: escolapia@epcat.net
http://www.epcat.net

Consell de redacció:

Oriol Blancher,
Ricard Coma,
Xavier Gilabert,
Carme Guàrdia,
David Magri,
Eulàlia Paris.

Col·laboradors:

Josep Castillo,
Beatriu Garrido,
Miquel Mateo,
Pere Vilaseca.

Maquetació:

Carme Roig.

Coordinació:

Eulàlia Paris.

papers@epcat.net